

KEEGAN proti ÍRSKU

Rozsudok z 26. mája 1994

NEOFICIÁLNE ZHRNUTIE A OKOLNOSTI PRÍPADU

A. Základné skutočnosti

Priateľka sťažovateľa porodila 29. septembra 1988 dcéru menom S., ktorej otcom bol sťažovateľ. Dňa 17. novembra 1988 bola S. prenechaná na osvojenie svojou matkou, ktorá potom informovala sťažovateľa.

Sťažovateľ začal konanie o vymenovanie za opatrovníka S. podľa § 6a ods. 1 zákona o opatrovníctve maloletých (*Guardianship of Infants Act*) z roku 1964, ktoré mu dávalo možnosť postaviť sa proti osvojeniu a získať právo starostlivosti o dieťa. Dňa 29. mája 1989 obvodný súd (*circuit court*) vymenoval sťažovateľa za opatrovníka a udelil mu právo starostlivosti o dieťa.

Matka a perspektívni osvojiteľia sa odvolali na Vysoký súd (*High Court*). Tento súd v júli 1989 rozhodol, že sťažovateľ bol spôsobilý na vymenovanie za opatrovníka, a že neexistovali žiadne dôvody, blaho dieťaťa nevynímajúc, ktoré by si vyžadovali zamietnutie. Predsa však Vysoký súd postúpil prípad Najvyššiemu súdu na posúdenie právnej otázky týkajúcej sa dvoch bodov výkladu príslušných právnych predpisov. Dňa 1. decembra 1989 Najvyšší súd vydal svoje rozhodnutie. Rozhodol *inter alia*, že biologický otec nemal právny nárok na opatrovníctvo, ale len právo požiadať o ustanovenie za opatrovníka. Prvoradým a rozhodujúcim zreteľom bolo blaho dieťaťa.

Vysoký súd pokračoval v prešetrovaní prípadu s ohľadom na rozsudok Najvyššieho súdu a 9. februára 1990 rozhodol, že sťažovateľova žiadosť o ustanovenie za opatrovníka a zverenie dieťaťa do starostlivosti by mala byť zamietnutá, lebo s ďalším časovým obdobím vzťah dieťaťa a perspektívnych osvojiteľov zosilnel, a preto by bol pravdepodobný traumatický dopad na dieťa väčší pri akejkolvek zmene. S ohľadom na záujmy dieťaťa bolo následne vydané rozhodnutie o osvojení.

B. Konanie pred Európskou komisiou pre ľudské práva

V svojej sťažnosti predloženej Európskej komisii pre ľudské práva (ďalej len „Komisia“) 1. mája 1991 sa pán Keegan sťažoval, že bolo porušené jeho právo na rešpektovanie rodinného života (článok 8) tým, že jeho dieťa bolo prenechané na osvojenie bez jeho vedomia alebo privolenia a že mu vnútroštátne právo neposkytlo ani právo byť ustanovený za opatrovníka. Ďalej sa sťažoval, že bolo porušené jeho právo na prístup na súd (článok 6 odsek 1) tým, že nebol účastníkom v konaniach Rady pre adopciu (*Adoption Board – An Bord Uchtála*). Taktiež uviedol, že ako biologický otec bol diskriminovaný pri uplatňovaní vyššie uvedených práv, ak porovnáme jeho pozíciu s pozíciou ženatého otca (článok 14 v spojení s článkom 6 a 8).

Komisia vyhlásila sťažnosť za prijateľnú 13. februára 1992. Vo svojej správe z 17. februára 1993 vyslovila svoj názor, že bol porušený článok 8 a článok 6 ods. 1 (jednohlasne) a že nebolo nevyhnutné preskúmať, či bol porušený aj článok 14 v spojení s týmito ustanoveniami (jedenástimi hlasmi ku jednému).

Komisia predložila 7. apríla 1994 prípad Európskemu súdu pre ľudské práva (ďalej len „Súd“).

VÝŇATOK Z ROZSUDKU

PRÁVNÝ STAV

I. PREDBEŽNÉ NÁMIETKY VLÁDY

A. Posúdenie otázky, či sťažovateľ môže podať sťažnosť v mene svojej dcéry

33. Vláda uviedla, že sťažovateľ nemá žiadne *locus standi* vo vzťahu k sťažnosti podanej v mene svojej dcéry, nakoľko len osoba, ktorá má rodičovské práva alebo je opatrovníkom dieťaťa je oprávnená podať sťažnosť v mene dieťaťa podľa Dohovoru.

34. V priebehu konania pred Súdom sťažovateľ uviedol, že by pre neho nebolo ďalej primerané uplatňovať si akýkoľvek nárok na nápravu údajných porušení práv jeho dcéry, vzhľadom na rozhodnutie o osvojení, ktoré bolo vydané v súvislosti s ňou (pozri odsek 15).

35. Vzhľadom na tento stav Súd berie do úvahy, že bol len vyzvaný na preskúmanie tvrdení týkajúcich sa porušenia práv sťažovateľa. Je preto zbytočné preskúmať námietky vlády v tomto bode.

B. Posúdenie otázky, či sťažovateľ vyčerpal vnútroštátne prostriedky nápravy

36. Vláda vyhlásila, že sťažnosť má byť zamietnutá pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy v rozpore s článkom 26 Dohovoru na základe nasledovných dôvodov:

- 1) že sťažovateľ sa neodvolal na Najvyšší súd proti konečnému rozhodnutiu Vysokého súdu v konaní o ustanovenie za opatrovníka a zverenie dieťaťa do starostlivosti;
- 2) že nepodal sťažnosť na írskych súdoch na skutočnosť, že zákon mu neumožnil zúčastniť sa procesu osvojenia a predovšetkým, že s ním pred osvojením nebolo osvojenie prekonzultované Radou pre adopciu;
- 3) že nenamietal protiústavnosť právnych ustanovení týkajúcich sa biologického otca podaním návrhu na začatie konania pred Vysokým súdom, kde mohol namietat', že mu štát neumožnil rovnocenné zaobchádzanie v porovnaní so ženatým otcom a uplatnenie jeho osobných práv.

37. Sťažovateľ aj Komisia vyhlásili, že tieto dôvody neboli žiadnym spôsobom opodstatnené.

38. Súd poznamenáva, že vláda v konaní pred Komisiou predniesla body 2) a 3), ale nie bod 1). Stratila preto právo na vznesenie tejto námietky pred Súdom.

Nehľadiac na uvedené, podľa írskeho práva neexistuje možnosť podať odvolanie proti rozhodnutiu Vysokého súdu o odvolaní proti rozhodnutiu Obvodného súdu (pozri odsek 16).

39. V súvislosti s bodmi 2) a 3) Súd pripomína, že jediné prostriedky nápravy, ktoré treba vyčerpať, sú prostriedky, ktoré sú účinné a spôsobilé viesť k náprave údajných porušení (pozri medzi mnohými prameňmi rozsudok v prípade *Open Door a Dublin Well Woman* proti Írsku z 29. októbra 1992, séria A, číslo 246, strana 23, odsek 48). V tomto sa uvádza, že sťažovateľ by nemal žiadnu nádej na úspech v jeho požiadavkách na súdy so zreteľom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu, ktorá odopiera biologickému otcovi akékoľvek ústavné právo zúčastniť sa procesu osvojenia (pozri odsek 21).

40. Následne, námietky vlády spočívajúce v nevyčerpaní vnútroštátnych prostriedkov nápravy boli zamietnuté.

II. ÚDAJNÉ PORUŠENIE ČLÁNKU 8

41. Sťažovateľ tvrdil, že bolo porušené jeho práva na rešpektovanie rodinného života v rozpore s článkom 8 Dohovoru, ktorý ustanovuje:

„1. Každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydľia a korešpondencie.

2. Štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.“

A. Aplikovateľnosť článku 8

42. Vláda trvala na tom, že sporadický a nestály vzťah medzi sťažovateľom a matkou sa skončil ešte pred narodením dieťaťa a nedosahoval minimálnu úroveň vážnosti, hĺbky a záväzku prekročiť prah rodinného života v zmysle článku 8. Okrem toho sa počas života dieťaťa nevyskytlo obdobie, kedy by pretrvával riadny rodinný

život, ktorý by zahŕňal aj dieťa. Podľa nej ani samotné pokrvné príbuzenstvo, ani úprimná a srdečná túžba po rodinnom živote neboli postačujúce na jeho vytvorenie.

43. Na druhej strane pre sťažovateľa aj pre Komisiu bolo jeho príbuzenstvo k dieťaťu postačujúce na vytvorenie rodinného života. Prízvukovali, že jeho dcéra bola pľodom plánovaného rozhodnutia prijatého v spojitosti s ľúbostným vzťahom.

44. Súd pripomína, že pojem „rodiny“ v tomto ustanovení sa neobmedzuje výhradne na vzťah založený manželstvom a môže zahŕňať ostatné *de facto* „rodinné“ putá, kde strany spolu žijú mimo manželstva (pozri *inter alia* rozsudok Johnston a iní proti Írsku z 18. decembra 1986, séria A, číslo 112, strana 25, ods. 55). Dieťa narodené v takomto vzťahu je *ipso iure* súčasťou tejto „rodinnej“ jednotky od momentu svojho narodenia a už samotnou touto skutočnosťou. Preto existuje medzi dieťaťom a jeho rodičmi puto predstavujúce rodinný život, aj napriek tomu, že v čase jeho alebo jej narodenia už rodičia nežijú spolu alebo že sa ich vzťah skončil (pozri *mutatis mutandis* rozsudok Berrehab proti Holandsku zo dňa 21. júna 1988, séria A, číslo 138, strana 14, ods. 21).

45. V tomto prípade, vzťah medzi sťažovateľom a matkou dieťaťa trval dva roky a z toho jeden rok spolu žili. Okrem toho počatie ich dieťaťa bolo výsledkom premysleného rozhodnutia a taktiež plánovali uzavrieť manželstvo (pozri odsek 6). Ich vzťah mal preto toho času charakter rodinného života podľa článku 8. Skutočnosť, že sa ich vzťah následne skončil nemení tento záver o nič viac, ako by to bolo pri manželskom páre a v podobnej situácii. To znamená, že od momentu narodenia dieťaťa existovalo medzi sťažovateľom a jeho dcérou puto na úrovni rodinného života.

B. Súlad s článkom 8

1. Článok 8 odsek 1

46. Sťažovateľ trval na tom, že štát porušil rešpektovanie jeho rodinného života tým, že umožnil tajné ponechanie jeho dcéry na osvojenie bez jeho vedomia alebo privolenia a neumožnil vytvorenie právneho vzťahu medzi ním a jeho dcérou od momentu jej narodenia.

Okrem uvedeného, test vykonaný Najvyšším súdom za účelom zverenia dieťaťa do starostlivosti ho postavil do značnej nevýhody oproti adoptívnym rodičom tým, že od neho požadoval preukázanie skutočnosti, že akékoľvek výhody ponúkané dieťaťu osvojiteľmi neboli dôležité pre blaho jeho dieťaťa. Podľa neho, mu mal zákon, aby bol v súlade s článkom 8 priznať právo uchádzať sa o ustanovenie za opatrovníka a odvolať sa proti rozhodnutiu o ustanovení za opatrovníka a v prípade uchádzania sa o zverenie dieťaťa do starostlivosti zo strany cudzích osôb mala existovať vyvrátiteľná právna domnienka, že blaho dieťaťa by bolo najlepšie zabezpečené zverením dieťaťa do jeho starostlivosti. Predsa však zdôraznil, že nepožadoval zrušenie rozhodnutia o osvojení, ktoré bolo vydané v súvislosti s jeho dieťaťom.

47. Podľa vlády zmluvné štáty majú v oblasti osvojenia široký rozsah voľnej úvahy. Právo na rešpektovanie rodinného života nie je možné vykladať v tak širokom rozsahu, ktorý by umožnil, aby boli želania biologického otca postavené nad záujmy dieťaťa bez ohľadu na súdmi zistený skutkový stav.

Sťažovateľ mal podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu právo byť ustanovený za opatrovníka a toto si aj uplatnil. Navyše Najvyšší súd bral do úvahy pokrvné príbuzenstvo medzi ním a jeho dcérou ako jeden z faktorov rozhodujúcich pri hodnotení

blaha dieťaťa. Ďalej mal sťažovateľ všetky možnosti predložiť svoje argumenty a záujmy na posúdenie súdmi. Avšak v tomto konaní boli taktiež brané do úvahy práva a záujmy matky, ktorá chcela dieťa prenechať na osvojenie.

Vláda predovšetkým zdôraznila, že právo biologického otca byť ustanovený za opatrovníka by mohlo spôsobiť komplikácie, problémy a ťažkosti v iných prípadoch a ovplyvniť sociálnu politiku, do ktorej by Európsky súd nemal zasahovať.

48. Podľa názoru Komisie prekážky podľa írskeho práva kladené sťažovateľovi nadväzujúcemu vzťah s jeho dcérou zapríčinili nedostatočné rešpektovanie jeho rodinného života porušením pozitívneho záväzku podľa článku 8.

49. Súd pripomína, že základným predmetom článku 8 je ochrana jednotlivca pred svojvoľným konaním verejných orgánov. Okrem iného, taktiež môže obsahovať pozitívny záväzok spočívajúci v účinnom „rešpektovaní“ rodinného života. Hranice medzi pozitívnym a negatívnym záväzkom štátu nie sú však podľa tohoto ustanovenia presne definované. Pri tom všetkom, aplikovateľné zásady sú podobné. V oboch prípadoch sa musí brať ohľad na spravodlivú rovnováhu, ktorá musí vyvažovať konkurujúce záujmy jednotlivcov a spoločnosti ako celku, a v oboch prípadoch má štát určitú mieru voľnej úvahy (pozri napríklad rozsudok Powell a Rayner proti Spojenému kráľovstvu z 21. februára 1990, séria A č. 172, str. 18, ods. 41, a už spomínaný rozsudok Johnston a iní, str. 25, ods. 55).

50. V súlade so zásadami stanovenými judikatúrou Súdu v prípadoch, kde bolo vytvorené rodinné puto s dieťaťom, štát musí konať takým spôsobom, aby umožnil rozvoj tohoto puta a musia byť vytvorené také právne záruky, aby poskytl možnosť integrácie dieťaťa do svojej rodiny od momentu narodenia (pozri *mutatis mutandis* rozsudok Marckx proti Belgicku z 13. júna 1979, séria A, č. 31, str. 15, ods. 31, a už spomínaný rozsudok Johnston a iní, str. 29, ods. 72). V tejto súvislosti možno odkázať na zásadu stanovenú v článku 7 Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z 20. novembra 1989, ktorá ustanovuje, že dieťa má právo, pokiaľ možno, na starostlivosť svojich rodičov. Okrem toho je primerané pripomenúť, že vzájomná radosť rodiča a dieťaťa zo spoločnosti toho druhého vytvára základnú zložku rodinného života, dokonca aj vtedy keď sa vzťah medzi rodičmi rozpadol (pozri *inter alia* rozsudok Eriksson proti Švédsku z 22. júna 1989, séria A, č. 156, str. 24, ods. 58).

51. V tomto prípade záväzky obsiahnuté v článku 8 sú úzko prepojené, berúc do úvahy zapojenie štátu do procesu osvojenia. Skutočnosť, že írske právo povolilo tajné prenechanie dieťaťa na osvojenie bez vedomia alebo privolenia sťažovateľa, vedúce k vytvoreniu puta medzi dieťaťom a navrhovanými osvojiteľmi a k následnému vydaniu rozhodnutia o osvojení, vyústili do porušenia jeho práva na rešpektovanie rodinného života. Takéto porušenie je prijateľné len v prípade, ak sú splnené podmienky uvedené článku 8 odsek 2.

52. V zmysle tohoto rozhodnutia nie je potrebné preskúmať či článok 8 ukladá Írsku pozitívny záväzok priznať biologickému otcovi, ako je sťažovateľ, automatické, ale odňateľné právo byť ustanovený za opatrovníka.

2. Článok 8 odsek 2

a) „V súlade so zákonom“ a legitímny cieľ

53. Je zrejmé, že rozhodnutie prenechať dieťa na osvojenie bez otcovho vedomia alebo privolenia bolo v súlade s írskym právom, rovnako ako rozhodnutia vydané súd-

mi, týkajúce sa blaha dieťaťa. Skutočnosť, že tieto sledovali legitímny cieľ ochrany práv a slobôd dieťaťa, je evidentná z rozsudkov Vysokého súdu a Najvyššieho súdu v tomto prípade (pozri odseky 10 – 14).

b) Nevyhnutné v demokratickej spoločnosti

54. Podľa vlády bol zásah úmerný ochrane zdravia dieťaťa, ako aj ochrane jeho práv a slobôd. Výklad írskeho práva podaný Najvyšším súdom vhodným spôsobom prihliadol na najvyššie záujmy dieťaťa. Biologickému otcovi zostala možnosť požiadať súd o ustanovenie za opatrovníka dieťaťa a/alebo o jeho zverenie do starostlivosti, podľa toho, čo je v danom prípade vhodné.

Tvrdila, že to bolo spravodlivé a v plnom súlade s ústavou, aby sa presadzovali osobitné predpisy na ochranu záujmov dieťaťa narodeného mimo manželstva. Naozaj by bolo nepraktické a mohlo by spôsobiť škodu na záujmoch takého dieťaťa, ak by boli biologickému otcovi udelené práva, ktoré by rozširovali jeho právo požiadať o udelenie poručníctva. V každom prípade môže Rada pre adopciu podľa svojho vlastného uváženia rozhodnúť o vypočutí biologického otca.

55. Súd poznamenáva, že sťažovateľovi bola podľa írskeho práva daná možnosť, aby požadoval ustanovenie za opatrovníka svojej dcéry a o jej zverenie do starostlivosti a aby Vysoký súd jeho záujmy spravodlivo uvážil pri zhodnotení jej blaha. Základným problémom v tomto prípade však nie je toto zhodnotenie, ale skutočnosť, že írske právo umožnilo, aby bola dcéra sťažovateľa prenechaná na osvojenie krátko po jej narodení bez jeho vedomia alebo privolenia. Ako bolo zistené v podobných prípadoch, kde dieťa je zverené do náhradnej starostlivosti, on alebo ona si môžu v priebehu času vytvoriť s týmito opatrovníkmi nové puto, pričom nie je v jeho alebo jej záujme, aby sa takéto puto narušilo alebo prerušilo zmenou predchádzajúceho rozhodnutia v súvislosti so zverením do starostlivosti (pozri *inter alia* rozsudok W. proti Spojenému kráľovstvu zo dňa 8. júla 1987, séria A, č. 121, str. 28, ods. 62). Takýto stav vecí nielen ohrozil riadny vývoj vzťahu medzi sťažovateľom a dieťaťom, ale tak tiež dal do pohybu proces, ktorý sa ľahko mohol stať nezvratným, a tým sa sťažovateľ ocitol v značne nevýhodnej situácii v porovnaní s perspektívnymi osvojiteľmi pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do starostlivosti.

Vláda neposkytla žiadne odôvodnenie týkajúce sa blaha dcéry sťažovateľa na ospravedlnenie takého odklonu od zásad, ktoré riadia rešpektovanie rodinných pút. Za týchto okolností, berúc do úvahy obsah záväzkov Štátu podľa článku 8 v plnom rozsahu, Súd nemôže dospieť k záveru, že zásah do práva sťažovateľa na rešpektovanie rodinného života, ktorý konštatoval, bol potrebný v demokratickej spoločnosti. Preto bol porušený článok 8.

III. ÚDAJNÉ PORUŠENIE ČLÁNKU 6 ODS. 1

56. Sťažovateľ namietal, že nemal podľa írskeho práva prístup na súd, aby mohol vzniesť námietky proti prenechaniu jeho dieťaťa na osvojenie a nemal postavenie účastníka v tomto konaní. Dovoľával sa článku 6 ods. 1 Dohovoru, ktorý ustanovuje:

„1. Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne ... prejednaná nezávislým a nestranným súdom..., ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch...”

Komisia potvrdila oprávnenosť jeho sťažnosti.

A. Aplikovateľnosť

57. Súd dospel k záveru, že na tento spor je aplikovateľný článok 6 ods. 1 (pozri *inter alia* už spomínaný rozsudok W. proti Spojenému kráľovstvu, str. 32 – 35, ods. 72 – 79). Túto skutočnosť ani vláda v konaní pred Súdom vážne nespochybnila.

B. Súlad

58. V prvom rade vláda tvrdila, že Rada pre adopciu nie je súdnym orgánom a preto skutočnosť, že sťažovateľ nemal zákonné právo byť vypočutý týmto orgánom neporušuje toto ustanovenie. Po druhé sťažovateľ mal možnosť požiadať súdy o ustanovenie za opatrovníka a zverenie jeho dcéry do starostlivosti, ktoré aj využil. Nakoľko tieto konania kontrolovali a podmieňovali činnosť Rady pre adopciu, ktorá nemôže vydať žiadny príkaz v prípade ak bola oboznámená s takýmto konaním, článok 6 ods. 1 nebol porušený (pozri odsek 20).

59. Podľa názoru Súdu musí byť proces osvojenia odlišený od konania o ustanovení za opatrovníka a zverení dieťaťa do starostlivosti. Ako bolo skôr zistené, ústredný problém tohoto prípadu sa týka prenechania dieťaťa na osvojenie bez predchádzajúceho vedomia a privolenia sťažovateľa (pozri odsek 51). Sťažovateľ nemal podľa írskych zákonov žiadne právo napadnúť toto rozhodnutie či pred Radou pre adopciu alebo pred súdmi alebo, vôbec žiadne stanovisko v konaní o osvojení všeobecne (pozri odseky 20 – 22). Jeho jedinou oporou na zabránenie osvojenia jeho dcéry bolo začatie konaní o ustanovenie za opatrovníka a zverenie jeho dcéry do starostlivosti (pozri odseky 8 – 14). Kým boli tieto konania ukončené, váhy týkajúce sa blaha dieťaťa sa neodvratne naklonili v prospech perspektívnych osvojiteľov.

Na základe toho, nie je potrebné rozhodnúť či Rada pre adopciu, ktorá nesporne vykonáva určité kvázi súdne funkcie, je tribunálom v zmysle článku 6 ods.1.

60. Preto bolo toto ustanovenie porušené.

IV. ÚDAJNÉ PORUŠENIE ČLÁNKU 14

61. Sťažovateľ sa ďalej sťažoval, že bol diskriminovaný v rozpore s článkom 14 Dohovoru v spojení s článkom 8 vo výkone svojho práva na rešpektovanie rodinného života a v spojení s článkom 6 ods. 1 ohľadom svojho práva na prístup na súd. Sťažovateľ trval na tom, že ženatý otec by za podobných okolností požíval plnú ochranu podľa článkov 8 a 6.

62. Súd s ohľadom na svoje nálezy v súvislosti s obidvomi ustanoveniami (pozri odseky 55 a 60) nepovažoval za nevyhnutné zaoberať sa touto sťažnosťou (pozri už spomínaný rozsudok Open Door a Dublin Well Woman, str. 32, odsek 83).

V. APLIKOVATEĽNOSŤ ČLÁNKU 50

63. Článok 50 Dohovoru ustanovuje:

„Ak súd zistí, že rozhodnutie alebo opatrenie súdneho alebo každého iného orgánu Vysokej zmluvnej strany je úplne alebo čiastočne v rozpore so záväzkami vyplývajúcimi

z Dohovoru, a ak vnútroštátne právo tejto strany umožňuje len čiastočné odstránenie dôsledkov takéhoto rozhodnutia alebo opatrenia, rozhodnutie Súdu v prípade potreby prizná poškodenej strane spravodlivé zadosťučinenie.“

A. Škoda

1. Majetková ujma

64. Sťažovateľ požadoval 2 000 írskych libier, ktoré bol povinný zaplatiť pred vznikom svojho právneho nároku na právnu pomoc v súvislosti s konaním o udelenie poručníctva a opatrovníctva.

65. Vláda nevzniesla žiadne námietky. Súd usudzuje, že táto suma by mala byť vyplatená v plnej výške.

2. Nemajetková ujma

66. Sťažovateľ vyhlásil, že by mu mala byť priznaná čo najvyššia náhrada škody s ohľadom na skutočnosť, že jeho dcéra je v súčasnosti osvojená po dvoch rokoch traumatizujúcich súdnych konaní a že je nepravdepodobné, že bude opäť s ňou. Zdôraznil, ako predtým uviedol, že sa neusiloval o zrušenie rozhodnutia o osvojení (pozri odsek 46).

67. Vláda tvrdila, že už samotné konštatovanie porušenia práva, by vzhľadom na okolnosti daného prípadu predstavovalo primerané spravodlivé zadosťučinenie.

68. Súd je názoru, že v tomto prípade je odškodnenie primerané traume, úzkosti a pocitom nespravodlivosti, ktoré musel sťažovateľ okúsiť ako dôsledok konania vedúceho k osvojeniu jeho dcéry, ako aj konania o udelenie poručníctva a opatrovníctva. Na základe toho sťažovateľovi priznáva odškodnenie vo výške 10 000 írskych libier.

B. Náklady a výdavky

69. Sťažovateľ požadoval náhradu nákladov a výdavkov v celkovej výške 42 863 írskych libier. Predložil *inter alia* písomnú kalkuláciu nákladov od účtovníka vykonávajúceho prax v Írsku na preukázanie primeranosti jeho nároku.

70. Vláda predložila návrh na zníženie vo výške 5 000 írskych libier v súvislosti s advokátskymi odmenami a 3 700 írskych libier v súvislosti s odmenami za právne poradenstvo.

71. Súd poznamenáva, že kým sťažovateľ mu poskytol podrobné odôvodnenie svojho nároku, vláda neposkytla žiadny dôkaz na podporu svojho podania. Za takýchto okolností nárok bude započítaný v plnej výške bez 51 691,29 francúzskych frankov už zaplatených na úhradu nákladov a výdavkov na právnu pomoc.

Táto suma bude zvýšená o akúkoľvek daň z pridanej hodnoty, ktorú možno vyrubiť.

Z TÝCHTO DÔVODOV SÚD JEDNOHLASNE

1. *Rozhodol*, že nie je potrebné preskúmať námietky vlády týkajúce sa spôsobilosti sťažovateľa podať sťažnosť v mene svojej dcéry;
2. *Zamieta* ostatné predbežné námietky vlády;
3. *Rozhodol*, že bol porušený článok 8;
4. *Rozhodol*, že bol porušený článok 6 odsek 1;
5. *Rozhodol*, že nie je potrebné preskúmať sťažnosť sťažovateľa podľa článku 14;
6. *Rozhodol*, že Írska republika zaplatí sťažovateľovi do troch mesiacov 12 000 írskych libier (dvanásťtisíc) v súvislosti s nemajetkovou a majetkovou ujmov, a v súvislosti s nákladmi a výdavkami čiastku vyplývajúcu z výpočtu vykonaného v súlade s odsekom 71 rozsudku.

Vyhotovené v anglickom a francúzskom jazyku a vyhlásené na verejnom pojednávaní v Budove ľudských práv v Štrasburgu 26. mája 1994.

Rolv RYSSDAL
predseda

Za tajomníka
Herbert PETZOLD
zástupca tajomníka